

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 9. Vita Contemplativa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

absque aliqua inaequalitate vitae; memento, *quia charitas operit multitudinem peccatorum.* Efcobar. t. 1. Par. Chr. l. 1. Sect. 4. Obs. 2. Melior, Deoque gravior, est vir Apostolicus, etsi in defectu aliquos labatur; quam solitarius, vel monialis, sibi soli, Deoque, vacans; ideoque defectuum vitae activae expers. Sicut melior est canis venaticus, qui lepores capit; etsi aliquando currendo per fenestras pedes cruentat: quam catellus speciosus, qui herae suae sinu continetur. Cornelius hic.

§. IX.

Vita Contemplativa.

Num. 1.

Figura.

EScher interpretatur *elevata*, vel *abscondita*: & signat animam contemplativam; quam in contemplatione elevat Deus, & abscondit in abscondito faciei suae à conturbatione hominum. S. Bonaventura. Spec. B. V. c. 10.

Per Joannem B. nullum aptius, quam contemplativum virum moraliter accipimus. Hic Joannes manet in deserto non tam materiali, quam spiritali; dum sedet solitarius, & elevat se supra se: quae sublevatione superna super cunctam hanc confusam rerum fluctuantium, & extundantium, multitudinem attollitur. Hanc subitus deserit: quae derelicta profectio manet in deserto quodam mentis secretissimo, & abditissimo, solis expertis agnito. Gerson. Lect. 2. in Marc.

Num. 2.

Contemplativa praesertur activae.

Suburbana autem eorum non venerant. Levit. 25. 34. Hac re significabatur; Levitas praeter omnibus debere vacare sibi, & Deo: ideoque subinde secedere extra urbem, & strepitum populi; & vacare sanctae quieti, solitudinis. Quare domos urbanas vendere poterant; sed non suburbanas. Hinc discant Religiosi, Mariam praepone re Marthae, orationem actioni. Errant, qui se studijs, alijsque negotijs, ita occupant, ut orationem negligant &c. Cornelius hic.

Ne suscipietis &c. Cant. 2. 7. Qui enim Electi cujuslibet mentem, vel in orationibus devotis Deo loquentem, vel in sacris lectionibus divina mandata, sive promissa, meditantem; importunus impeditur; sponsam utique Christi de sopore beato, priusquam ipsa velit, excitat. V. Beda hic.

Surrexit Jonas, ut fugeret in Tharsis. Jon. I. 3. id est, in explorationem gaudij, quod significat contemplationem; quam desiderant aliquando multi, quos Dominus mittere vult ad activam. Hugo Card. in Gen. 48.

Maria - sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius &c. Luc. 10. 39. Sapidiora confiteris fercula, quae Maria sedens, & audiens, accipit; quam quae Martha sargens preparat, & apponit: in his enim panis hominum; in illis autem erogatur panis angelorum. Hildebertus ep. 37.

Num. 3.

Contemplativa jurvat Activam.

Immisit Dominus Deus soporem in Adam: cumq; obdormisset, tulit unam de costis ejus. Gen. 2. 21. S. Augustinus somnum hunc extasim fuisse putat: ita dulci divinorum contemplatione illectus sensibus alienatus erat. Tunc Adam Eva utilior, cum contemplationi devotior. Ora, cum Eva vitam infundis; & tunc aptius vivificabis proximum. Tunc Adamus ossi refundit vitam, cum oratione alatus caelum frequentat. Est enim oratio salutis vena, persuasionis efficacia, reprehensionis energia, omnisque externa actionis anima. Addo: adeo efficax ad proximorum salutem oratio; ut minus possint, & longa jejunia, & praecleara virtutum opera. Naxera in Jos. 15. §. 14.

Dominus praecedebat eos ad ostendendam viam per diem in columna nobis &c. Ex. 13. 21. Nubes sic hominibus superior, ut caelo approximet; nec adeo remota, ut aspectum hominum fugiat. Idem in Jos. 14. §. 6.

Cumq; levaret Moyses manus &c. Ex. 17. 11. Moyses typus vitae Contemplativae, Jesus activae: quodque haec ab illa dirigi, omnemque suam vim, & victoriam, trahere, & haurire, debeat. Sic enim Josue vires pugnandi, & vincendi, hausit ab oratione Moysis. Cornelius hic.

Fons signatus. Cant. 4. 12. Sponsus sponsae puritatem laudans, eam clauso fonti assimilat: utpote quem neque ferarum pes sordiderit, neque pulvis perturbet. Hunc ergo fontem, quem adeo sedule clausum dixerat, jam cunctis floribus, viretisque, amoenos subministrare latices ostendit: *fons horrorum, puteus aquarum viventium, quae fluunt impetu de Libano.* v. 15. Contraria sibi sponsus dixisse videtur: si enim sigillo clausus, quomodo jam impetu fluens, & hortorum flores abluens? Imò, ut copiosiores hortis aquas imperiatur, prius est signatus, & clausus, sigillis. In abdito acquisivit, quos dicitur postea latices plantis omnibus propinare. Naxera tr. de B. V. §. 16.

Erat (Joannes) in desertis. Luc. 1. 80. Quare? & quousque? *usq; in diem offensionis suae ad Israel.* quatenus interea loquere-tur Dominus ad cor ejus in solitudine; revelans, & indicans; quae esset ipse facturus ad Israel, & docturus. Gerson. tr. 11. sup. Magnif.

Reversi sunt pastores. Luc. 2. 20. Scilicet ad custodiam gregis commissi. In quo erudiuntur devoti: ut, post contemplationem Salvatoris, revertantur ad exercitium actionis. *Animalia ibant, & revertebantur.* Ezech. 1. 14. S. Bonaventura hic.

Exiit, qui seminat. Luc. 8. 5. Scilicet de domo ad agrum; hoc est, quiete ad laborem. Idem hic.

Hujus rei gratia secit genia mea ad Patrem D. N. I. C. ut det vobis &c. Eph. 3. 14. 15. Cur non confugit ad ferrea vincula; & conducibilis videbatur dicere: hujus rei gratia carceris tenebras patior, compedes susti-

Uuu uu 3

neo &c.

neo &c. quàm precibus incumbere. S. Chrysoft. l. 2. de precat. illinc intelligi poterit, quanta sit vis sanctorum precum; quòd Paulus per totum terrarum orbem velut alatus discurrens, in carceribus habitans, flagella sustinens, gestans catenam; vivens in sanguine, & periculis; insuper & demones eiciens, ac mortuos suscitans, morbos abigens: in harum rerum nullà fiduciam posuit servandi homines; sed precibus communijs orbem: postque miracula, post excitatos mortuos, ad preceationis praesidium accurrit. Naxera in Jos. 15. §. 14.

Ecce in medio throni agnum habentem oculos septem; qui sunt septem spiritus Dei missi in omnem terram. Apoc. 5. 6. Quomodo ad terram delegati, & in medio throni? Quia spiritus ibi manent, unde mittuntur. Sic terram peragunt, ut caelo vivant: sic caelo vivunt, ut hominum extirpandis vitijs, virtutibusque augendis, interserviant. Idem in Jos. 14. §. 6.

Mulier illa amicta sole, & in utero habens, clamabat parturiens, & cruciabat, ut pariat. Apoc. 12. 2. Hòc ipsò tempore aquilæ alas mutuatur, & jam deserta colit, quæ inhabitaverat cælum. *Data sunt mulieri alæ duæ &c.* v. 14. En anigma Prædicatoris, & Zelatoris animarum: mulier videlicet volans & clamans. Clamat, ut serpentis conatus elidat; ut Christum in audientium cordibus pariat: fugit; nè serpentino hâlicu fascinata hæreat. Hugo Card. hæc alæ sunt vita activa, & Contemplativa. Ità animarum suspirat lucra, ut videatur remotissima habitare deserta: ità incolit deserta, ut animarum studiosissimè exambiat lucra. Idem ibidem.

§. X.

Propter activam abrumpe Contemplativam.

Ex Veteri.

Dimitte me: jam enim ascendit aurora. Gen. 32. 26. Glossa angelica: q. d. tempus est, ut ab invisibilibus ad temporalia tractanda descendas. Jussus est intermittere studium orationis, & rem curare familiarem. Non enim est grata Deo oratio, quæ tunc fit, cum faciendum aliud. Richardus in Cant. 4. Si, propter occupationem utilem, orationem aliquis intermittat, ipsa occupatio vice orationis reputabitur; ut, juxta Apostolum 1. Thess. 5. 17. *sinè intermissione oret*, qui semper bene operatur. Did. Niff. Pol. Cœl. p. 2. l. 6. c. 7.

Vade, descende citò: peccavit populus tuus. Ex. 32. 7. q. d. meditationem hanc cœlestem desere; operi potius incumbere; & po-

pulo, ut à peccato desistat, suggere. Bessius D. 2. adv.

Nunquid fratres vestri ibunt ad pugnam; & vos hic sedebitis? Num. 32. 6. In hoc reprehensibiles sunt quidam; qui, dum volunt arcem contemplationis ascendere, volunt quiescere; & ad laborem actionis reculant descendere. Et hi designantur per filios Ruben; de quibus dicitur, quòd voluerunt ultra Jordanem remanere. S. Bonaventura in Luc. 9. 29.

Surge, propera, amica mea &c. Cant. 2. 10. Surge de strato illo multum tibi amabili: in quo tuimet curam agere, in psalmis, & orationibus, delectaris. Veni ad impendendam etiam proximis curam salutis. V. Beda hic.

Fuge Dilecte mi &c. Cant. 8. 14. Tanquam bona sponsa optat ad tempus auxilio separari, non ab ejus fide, vel amore; sed ab ejus suavitate: hoc est, à contemplationis dulcedine ad tempus cedere; ut possit alijs jam conversis intendere per informationem morum, & doctrinæ. S. Thom. Aqu. hic Lect. 2.

Ex Novo.

Venit ad Discipulos suos, & invenit eos dormientes. Matth. 26. 40. Nullò responsò susceptò, interpolavit orare permodicum: re- versus tamen ad piam, & utilem, actionem: nam venit confortaturus Discipulos. Oportet siquidem orationem iatermittere pro utilitatibus proximorum; maxime ubi spiritualia bella timentur. Et discretionis insignis est, virtutis actum pro alio actu virtutis iatermittere. Simon. Cass. l. 13. in Evang. Sic orabat ad Dominum, ut non oblivisceretur ovium suarum: quin imò tunc interrupit orationem; ut rediret ad Discipulos excitandos. S. Bonaventura in Luc. 22.

Et reversi sunt pastores &c. Vide §. præcedenti.

Quid statis aspicientes in cælum? Act. 1. 11. Cur illos increpat angelus, cum laudabile sit cælum suspicere? S. Athanas. or. in ascens. quid statis? Mundo miraculum hoc prædicante, q. d. surgite, & implere munus vestrum Apostolicum: prædicare Evangelium, & agite de salute hominum. Sylveira hic.

Surge, descende. Act. 10. 20. Surge ab oratione. Sæpe oratio, vitæque Contemplativa, omittenda ob activam. Sylveira hic.

Et audivi post me vocem magnam. Apoc. 1. 10. Cur à tergo hæc vox exhibita est Joanni? S. Anselmus, Richardus, & Rupertus, censent; hòc situ vocis Joannem, qui contemplationi rerum divinarum vacabat, ad humana, putà ad aliorum correctionem, & instructionem, revocari. Cornelius hic.

TITU.